

אף על פי פרק חמישי כתובות

סב.

עין משפט נר מצוה

צב א ב מיי פ"ד מהל
אישות ה' א סג
לאין פא טו"ע א"ע
קימן עו פטי' א:
צב ג מיי עס טו"ע עס
פטי' ב:

תוספות ר"ד

ברייני: הטיילים וכו'. כי
אתא רב דימי אמר כגון
מפניק דמערבא: הפועלים
וכו'. אמר ר"פ לאביי
איכפל תנא לאשמועינן
בבדיד את אשתו טייל
ופועל פ"י דלא מתקומא
מתי' דקתני שבת א'
אלא בטיילים ופועל
דאי חמורין א' בשבת
וכ"ש ספנין וגמלין ות"ח
נמי א' בשבת א"ל

אורחא דמילתא במה. פי' בקונטרס שלא ישא עליו חטא ואפי' הוא יכול לפתותה שמתן לו רשות: **לכל דבר המחלוקת הצאה והיוצאת חדש חדש.** בדברי הימים במחלוקת שהיו עובדים את דוד כל מחלוקת חדש. ואע"ג דמשמעוהא דעניינא משמע שלא היה פורש מצדו

אורחא דמילתא. דרך ארץ שלא ישא עליו חטא ואפי' הוא יכול לפתותה שמתן לו רשות: לכל דבר המחלוקת הצאה והיוצאת חדש חדש. בדברי הימים במחלוקת שהיו עובדים את דוד כל מחלוקת חדש. ואע"ג דמשמעוהא דעניינא משמע שלא היה פורש מצדו

א) צרכים נמ. ט) נע"י
פירוש בערוך ערך תל
ז) נע"י גגדה דיומא
סי' סו ויזמא עו. ד) ג' ג'
הערוך דוקא פי' חיל של
מלך. ט) ג' הערוך בערך
חל מ' ובי מאחר דמילתא
דמר טלי האי ל"ל למר
למשפחה. יש ללא יד
מגוס אית חילא בדיד.
ו) נע"י ג'.

תורה אור השלם

- ובני ישראל למספרים ראשי האבות ושרי האלפים והמאות ושריהם המשרתים את המלך לכל דבר המחלוקת והיוצאת חדש חדש לכל חדש משמע שהיו שמי מחלוקת נצבים ומשרתים שמשמרתים עס השאר זו ו' חדשים צדילוגו זו ו' חדשים צדילוגו זו ו' חדש חדש הרי חדש חדש צבית המלך וחדש צביתו ואף כן חדש צבית רבו וחדש צביתו: ושנים חדשים צביתו. האיש צביתו. שהרי ל' אלף איש היה המס וישלחם לצנונה עשרת אלפים צדש כשמלופין אלו הולכין עשרת אלפים אחרים וצדש השלישי עשרת אלפים צ' חדשים וכן כולם צדחופיהם כן: שאפשר ע"י אחרים. לפי מנין החליפות כך היו עולים: שאני הסס דאית ליה הרווחה. שהיו נהנים מצבית המלך ואיכא רווח צביתא לפיכך מקבלת עליה שהי' צבית המלך [חדש] אחד משני חדשים שכיון שיש לו שכר יש לה מנוחה מנווחים ותכשיון אצל מ"ת מ"ה דליה הוא: אנהא שוכרת כו'. אידי דאיפולגו זה רב ורבי יוחנן צדשא דקרא נקט לה נמי הכא: מהנים. בצלמנע הגוף: דשן צה. הורגלו זה כמו כיון דדש דש (גיטין 97 ע"ו): דמלפא חללי לא צהסה. אשה הלימודת לשכל צניה לקודם אינה תמימה ומפחדת צנות א' מהס שכר לימודת: בני פירקי. תלמידים שהרצו מזוי להס צעירן ושונים פרקס ולניס צביתם: מאן דקטיב צהן. צשצילס נאמר לצעלי אומנות: שוא לכס משכימי קוס מאחרי שבת. למלאכת הרשות אוכלי לחמם צעצז כן יתן הקצ"ה לידוד שנה למי שמגדל לכבודו ולמנוחו שניה: מגדוד שנה. ממתנות את צעליהן שהן צבית רבס ושונים פירקס. אלמא צשעת שניה עודן צבית רבן ואת אחרת יש להן פנאי לעונה בכל לילה: רב שמואל צר שילת. מלמד תינוקות היה ומתפרנס מהן כדאמר' צנערה שנתפתתה (שע"ל): ולא חליף פריסקא דמלכא אצביה. אין שילת מלך פרס עובר על פתחו לשאול לו עבודת המלך שאין עין המלך עליו שאינו עשיר צענייהם: מפניק דמערבא. בני ארץ ישראל מעוגים במלכא ומשתה לך הס צריאים וצעלי כח לתשמש: איפחית צי צאני. מתת המרחללות יש חלל שהמים ופוליס סס: אסקינהו. העלה את העבדים צידו אחת וצשניה היה מטפס ועולה צעמוד: מאחר דהכי. צשעל כח אמת: אס כן. שאחיש את כחי ולא יסמכוני: מה איני. כח צעמני להשתמש צו לעת זקנה: צעירס. שמים צשצת: איכפל הנה לאשמועינן טייל ופועל. תנא דקסת לעיל [סא]: המדיר את אשתו צית הלל אומרם צשצת אחת אין לו לומר זאת לא צספן ולא צגמל ולא צחמר ולא צתלמדי חכמים שהרי [אף החמר] עונתו אחת צשצת וצשציל יוס אחד יוציא ויתן חכונה הרי עונתו משצבה לצשצת וכ"ש גמל וספן אין צכלל הוה אלף טייל ופועל העושה מלאכה צעירו שדרכו לשמש שמים צשצת: אכולהו

אורחא דמילתא כמה אמר רב חדש כאן וחדש בבית שנאמר לכל דבר המחלוקת הבאה והיוצאת חדש בחדש לכל חרשי השנה ור' יוחנן אמר חדש כאן ושנים בביתו ורב נמי מ"ט לא אמר מההיא שאני בנון בית המקדש דאפשר ע"י אחרים ור' יוחנן מ"ט לא אמר מההיא שאני התם דאית ליה הרווחה⁶ אמר רב אנתה שוברת חצי גופו של אדם שנאמר ואתה בן אדם האנת בשברון מתנים ובמיריות תאנת ורבי יוחנן אמר אף כל גופו של אדם שנאמר והיה כי יאמרו אליך על מה אתה נאנת ואמרת אל שמועה כי באה וגמס כל לב ורפו כל ידים וכהתה כל רוח וכל ברכים תלכנה מים ורבי יוחנן נמי הכתיב בשברון מתנים ההיא דכי מתחלא ממתנים מתחלא ורב נמי הכתי' וגמס כל לב ורפו כל ידים וכהתה כל רוח שאני שמועה דבית המקדש דתיקפא טובא ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוו קאולי באורחא בהדי הדדי לא אימצו עובד כוכבים לסגוי בהדי ישראל אדרכיה חורבן בית המקדש נגיד יאנתה ואפ"ה לא אימצו עובד כוכבים לסגוי בהדיה א"ל לאו אמריות אנתה שוברת חצי גופו של אדם א"ל ה"מ מילתא חרתי אבל הא דשנן בה לא דאמרי אינשי דמלפי תכלי לא⁷ בהתה: "הטיילין בכל יום: מאי טיילין אמר רבא בני פירקי א"ל אביי מאן דכתיב בהו⁸ שוא לכס משכימי קוס מאחרי שבת אוכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנא⁹ ואמר רב יצחק אלו נשותיהן של ת"ח שבגדודות שניה מעניניהם בעוה"ז ובאות לחיי העוה"ב ואת אמרת בני פירקי אלא אמר אביי כדרב דאמר רב כגון רב שמואל בר שילת דאכיל מדרייה ושתי מדרייה וגני בטולא דאפדניה ולא חליף¹⁰ פריסתקא דמלכא אבביה כי אתא רבין אמר כגון מפניק דמערבא ר' אבהו הוה קאי בי באני הוו סמכי ליה תרי עבדי איפחית בי באני מתותיה איתרמי ל' עמודא סליק ואסקינהו ר' יוחנן הוה קסליק בדרגא הוו סמכי ליה רב אמי ורב אסי איפחיתא דרגא תותיה סליק ואסקינהו אמרי ליה רבנן וכי¹¹ מאחר דהכי למה ליה למיסמכיה אמר להו א"כ מה אניה לעת זקנה: והפועלים שתיים בשבת: והתניא הפועלים אחת בשבת א"ר יוסי ברבי חנינא לא קשיא כאן בעושיין מלאכה בעירין כאן בעושיין מלאכה בעיר אחרת תניא נמי הכי הפועלים שתיים בשבת במה דברים אמורים בעושיין מלאכה בעירין אבל בעושיין מלאכה בעיר אחרת אחת בשבת: החמרים אחת רב חנן לאביי איכפל תנא לאשמועינן

אורחא דמילתא כמה אמר רב חדש כאן וחדש בבית שנאמר לכל דבר המחלוקת הבאה והיוצאת חדש בחדש לכל חרשי השנה ור' יוחנן אמר חדש כאן ושנים בביתו ורב נמי מ"ט לא אמר מההיא שאני בנון בית המקדש דאפשר ע"י אחרים ור' יוחנן מ"ט לא אמר מההיא שאני התם דאית ליה הרווחה⁶ אמר רב אנתה שוברת חצי גופו של אדם שנאמר ואתה בן אדם האנת בשברון מתנים ובמיריות תאנת ורבי יוחנן אמר אף כל גופו של אדם שנאמר והיה כי יאמרו אליך על מה אתה נאנת ואמרת אל שמועה כי באה וגמס כל לב ורפו כל ידים וכהתה כל רוח וכל ברכים תלכנה מים ורבי יוחנן נמי הכתיב בשברון מתנים ההיא דכי מתחלא ממתנים מתחלא ורב נמי הכתי' וגמס כל לב ורפו כל ידים וכהתה כל רוח שאני שמועה דבית המקדש דתיקפא טובא ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוו קאולי באורחא בהדי הדדי לא אימצו עובד כוכבים לסגוי בהדי ישראל אדרכיה חורבן בית המקדש נגיד יאנתה ואפ"ה לא אימצו עובד כוכבים לסגוי בהדיה א"ל לאו אמריות אנתה שוברת חצי גופו של אדם א"ל ה"מ מילתא חרתי אבל הא דשנן בה לא דאמרי אינשי דמלפי תכלי לא⁷ בהתה: "הטיילין בכל יום: מאי טיילין אמר רבא בני פירקי א"ל אביי מאן דכתיב בהו⁸ שוא לכס משכימי קוס מאחרי שבת אוכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנא⁹ ואמר רב יצחק אלו נשותיהן של ת"ח שבגדודות שניה מעניניהם בעוה"ז ובאות לחיי העוה"ב ואת אמרת בני פירקי אלא אמר אביי כדרב דאמר רב כגון רב שמואל בר שילת דאכיל מדרייה ושתי מדרייה וגני בטולא דאפדניה ולא חליף¹⁰ פריסתקא דמלכא אבביה כי אתא רבין אמר כגון מפניק דמערבא ר' אבהו הוה קאי בי באני הוו סמכי ליה תרי עבדי איפחית בי באני מתותיה איתרמי ל' עמודא סליק ואסקינהו ר' יוחנן הוה קסליק בדרגא הוו סמכי ליה רב אמי ורב אסי איפחיתא דרגא תותיה סליק ואסקינהו אמרי ליה רבנן וכי¹¹ מאחר דהכי למה ליה למיסמכיה אמר להו א"כ מה אניה לעת זקנה: והפועלים שתיים בשבת: והתניא הפועלים אחת בשבת א"ר יוסי ברבי חנינא לא קשיא כאן בעושיין מלאכה בעירין כאן בעושיין מלאכה בעיר אחרת תניא נמי הכי הפועלים שתיים בשבת במה דברים אמורים בעושיין מלאכה בעירין אבל בעושיין מלאכה בעיר אחרת אחת בשבת: החמרים אחת רב חנן לאביי איכפל תנא לאשמועינן

מיידיין. על שם שדרכם צטולא דאפדנייהו:

מגדודות שניה העניניהם.

בתלמידים הלומדים צעירס קאי דאי צעיר אחרת אמאי מגדודות שניה הא אין דרך ליכנס צעיר צלילה: והתניא הפועלים אחת בשבת. מרישא דקתני הפועלים שצת אחת לא מני למיפריך דרישא לאו צדין עונה מיידי אלף אדרבה אשמועינן דשרי לשנות ולצטל עונה ממנה שהיה מנהגם תחלה אכל מצרייתא פריך שפיר דאיידי צדין עונה האמורה צתורה ולא צליאה שלא צרשות מדקתני אחת צשצת ולא קתני שצת אחת כמו צמתני' ומשני דצשעה מלאכה צעיר אחרת איירי והיה דרכס ומנהגס כן ואת' מאי איירא כשמהגס כן אפי' לשנות יכולין שצת אחת כדפרישית צמתני' וי"ל דצברייתא קמ"ל דע"פ שמהגס כן לעשות מלאכה צעיר אחרת אס רוצי' לשנות ולשהות יותר אין הרשות צידס וכ"י צ' צרון היה אומר דג' מדות צפועלי' דהעושיין מלאכה צעירין שמים צשצת דתנן צמתני' וצרייתא צשעוין מלאכה צעיר אחרת וחורין צכלל יוס לציתס צין היה מנהגס צין לא היה כמו רישא דמתני' דקתני יוצאין שצת אחת משמע שהן כל ז' צחוק וחורין צכלל יוס שמיני אכל ר"י לא פירש אלא צ' מדות שמים צשצת ואחת צשצת כדפרישנא: רוצה

תחזקאל כא יא
והיה כי יאמרו אליך
על מה אתה נאנת
ואמרת אל שמועה כי
באה וגמס כל לב ורפו
כל ידים וכהתה כל רוח
וקל ברכים תלכנה מים
הנה באה ונתתה ואם
אדני אלהים:
תחזקאל כא יב
שוא לכם משכימי
קוס מאחרי שבת אכילי
לחם העצבים כן יתן
לידידו שנא:
תהלים קכו ב

בשבת: אמר ליה רבה בר
טייל ופועל אמר ליה לא
אכולהו
אחיה: אס כן. שאחיש את כחי ולא יסמכוני: מה איני. כח צעמני להשתמש צו לעת זקנה: צעירס. שמים צשצת: איכפל הנה לאשמועינן טייל ופועל. תנא דקסת לעיל [סא]: המדיר את אשתו צית הלל אומרם צשצת אחת אין לו לומר זאת לא צספן ולא צגמל ולא צחמר ולא צתלמדי חכמים שהרי [אף החמר] עונתו אחת צשצת וצשציל יוס אחד יוציא ויתן חכונה הרי עונתו משצבה לצשצת וכ"ש גמל וספן אין צכלל הוה אלף טייל ופועל העושה מלאכה צעירו שדרכו לשמש שמים צשצת: אכולהו

אחיה: אס כן. שאחיש את כחי ולא יסמכוני: מה איני. כח צעמני להשתמש צו לעת זקנה: צעירס. שמים צשצת: איכפל הנה לאשמועינן טייל ופועל. תנא דקסת לעיל [סא]: המדיר את אשתו צית הלל אומרם צשצת אחת אין לו לומר זאת לא צספן ולא צגמל ולא צחמר ולא צתלמדי חכמים שהרי [אף החמר] עונתו אחת צשצת וצשציל יוס אחד יוציא ויתן חכונה הרי עונתו משצבה לצשצת וכ"ש גמל וספן אין צכלל הוה אלף טייל ופועל העושה מלאכה צעירו שדרכו לשמש שמים צשצת: אכולהו